

Verslag Bordewijkfestival 12 & 13 september 2015

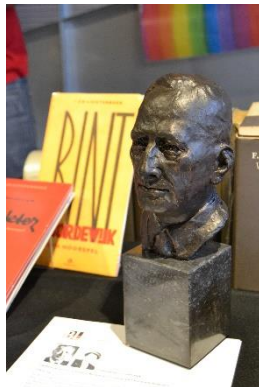
Zaterdag 12 en zondag 13 september 2015 werd in het Theater aan het Spui te Den Haag het Bordewijkfestival gehouden. Aanleiding was dat dit jaar 50 jaar geleden de Haagse auteur F. Bordewijk (1918-1965) overleed.

Programma zaterdag 12 september

Opera Rotonde

De kameropera *Rotonde* uit 1941 was een unieke samenwerking tussen het echtpaar Bordewijk. Ferdinand schreef het libretto, zijn vrouw zette zijn tekst op muziek en schreef daarbij een uitgebreide orkestbezetting voor. Dankzij het nauwkeurige klavieruittreksel kon de opera in een kleinschalige productie gerealiseerd worden. Het werk is veeleisend en daarom nog weinig uitgevoerd. Regisseuse Annechien Koerselman beet zich vast in het libretto en encenseerde speciaal voor het festival een zeer eigentijdse versie van dit romantische en melancholische werk. De opera werd door de zangers en pianist op overtuigende wijze in een sprankelende en levendige uitvoering neergezet. Met medewerking van Jan Willem Baljet (bariton), Steven van Gils (tenor), Antje Lohse (mezzosopraan), Mijke Sekhuis (sopraan), Tiemo Wang (bariton) en Kimball Huigens (piano).

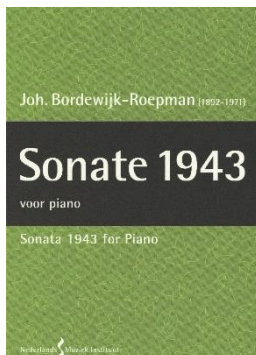
Theaterbewerking van Bint

Hans van den Boom, regisseur van het Nationale Toneel is de uitdaging aangegaan van de roman *Bint* een toneelbewerking te maken. Met een klaslokaal opstelling creëerde hij een statische doch beklemmende en soms humoristische sfeer, waar de acteurs letterlijk van achter de schoolbanken de ondergang van de dictatoriale directeur *Bint* aankondigen. Een theateraal duel tussen tekst en muziek. Fascinerende vrije vertolking van deze roman die zelfs bijna 80 jaar na zijn verschijning nog steeds actueel is en regelmatig wordt opgevoerd bij discussies over het onderwijs. Met medewerking van Paul R. Kooij, Titus Boonstra, Erna van den Berg en Leatitia van Krieken (piano)

Frisse kijk op Bordewijk

De Kosmonaut, een productiehuis voor nieuwe theaterteksten, brachten twee vrije bewerkingen (van delen) van de roman *Karakter en Blokken op de planken*. Ook hier van achter de schoolbanken. Eerst werd op overtuigende wijze door Roos Eijmers (Lorna te George) en Roelant Radier (Jacob Willem Katadreuffe) een vrije bewerking opgevoerd over een liefde die gedoemd was te mislukken. Beide acteurs lazen elkaar voor uit brieven omdat ze niet meer met elkaar konden spreken. Het onvermogen hun gevoelens te uiten zorgde voor een constant gespannen boog. Roelant Radier vertolkte daarna *Blokken* vanuit de herinneringen van de enige mens die de ondergang van het totalitaire regime had overleefd. Met weemoed, maar ook met gemengde gevoelens, keek hij terug op dat regime. Sterk emotioneel spel van Radier. Voorafgaand aan deze twee sterke optredens, gaf de F. Bordewijk-prijs winnaar Gustaaf Peek zijn hedendaagse frisse kijk op het schrijversoeuvre van Bordewijk. Een boeiend betoog dat alleen maar weer bewijst dat het werk van Bordewijk nog steeds lezenswaardig is.

De Kosmonaut
nieuwe theaterteksten

Muziek Sonate 1943

Johanna Bordewijk-Roepman (1892-1971) was een eigenzinnig en veelzijdig componiste. Haar muziek is onmiskenbaar 20ste-eeuws en heeft een geheel eigen geluid. Tijdens dit concert door het Leo Smit Ensemble, klonk de *Sonate 1943* voor piano solo, een werk waarin de beklemming en wanhoop van de Tweede Wereldoorlog doorklinkt. Pianist Marcel Worms speelde behalve de sonate ook *Débout, éveille-toi!* uit 1940. Daarnaast zongen José Scholte en Irene Maessen een selectie uit haar liedrepertoire en dat van tijdgenoten als Leo Smit en Martha Belinfante. In de vijf van de *Sechs Lieder* (alle op Duitse teksten) die werden uitgevoerd, werd duidelijk dat Joh. Bordewijk-Roepman als componiste terecht naam heeft gemaakt. Haar liederen

bleken tijdens het festival ijersterk en horen beslist thuis in het internationale liedrepertoire. Dat de componiste meer dan veelzijdig was, bleek ook uit de *Three Nursery Rhymes* op teksten van Milne; grappige, elegante, spitsvondige muziek.

Programma Zondag 13 september

Ochtendprogramma

Omdat er voor het ochtend programma (familieontbijt met matrozenkoor) onvoldoende aanmeldingen waren hebben we dit deel van het programma moeten schrappen.

Bordewijkbrunch

Tijdens de brunch is het boek van José Buschman *F. Bordewijk. Een Haagse wandeling* ten doop gehouden. Er is voorgelezen uit het werk van de auteur.

Bordewijkwandeling

Aansluitend aan de brunch heeft José Buschman, aan de hand van haar wandelboek, een wandeling verzorgd door het Haagse centrum. Plekken zijn aangedaan die een rol in het werk of leven van de auteur hebben gespeeld.

Bij het passeren van de Grote Kerk speelde de stadbeiaardier Gijsbert de Kok op het carillon het muziekstuk *Triptiek*. Een bijzonder moment om aan de voet van de kerk hoog boven je de muziek van Johanna door de Haagse binnenstad te horen luiden.

Onthulling borstbeeld

De wandeling maakte na de Grote Kerk halt in de Passage, het klassieke winkelhart van Den Haag en een favoriete plek van de auteur. Daar werd onder grote belangstelling door de burgemeester van Den Haag Jozias van Aartsen, en in het bijzijn van de kleinzoon van de auteur Sixten Bordewijk, aan een van de penanten van het centrale deel van de Passage een bronzen borstbeeld van de auteur onthuld. Het borstbeeld is gemaakt door de beeldend kunstenaar Lillian Mensing uit Hank.

Lezing L.H. Wiener - Oog in oog met Bordewijk

Toen de F. Bordewijkprijs winnaar van 2003 L.H. Wiener 17 jaar oud was, heeft hij Bordewijk op zijn kantoor te Schiedam bezocht. Hierover heeft hij verteld in zijn lezing. Als groot bewonderaar van het werk van Bordewijk, greep hij de gelegenheid aan in zijn lezing het werk van de auteur te duiden. Vooral de roman *Rood paleis* uit 1936, plaatst Wiener in het hart van het oeuvre van Bordewijk. Een bijzonder boeiend betoog dat de toehoorder tot het laatste toe wist te boeien.

Talkshow o.l.v. Jellie Brouwer

Jellie Brouwer, bekend van het radioprogramma *Kunststof*, ging in gesprek met Sixten Bordewijk, aan wie zij het eerste bronzen replicabeeldje van zijn grootvader uitreikte. Daarna sprak zij met de biografe Elly Kamp, die momenteel werkt aan de dubbelbiografie van het Haagse kunstenaarsrechtspaar. En met Bart Chabot en L.H. Wiener. Tot slot gingen Kamp, Chabot en Wiener onder leiding van Brouwer in discussie over het werk van Bordewijk.

Boekenmarkt

Gedurende het gehele festival was een boekenkraam aanwezig met in de boekhandel- én uitsluitend nog antiquarisch verkrijgbare boeken van Bordewijk te koop. Ook werk van Wiener en Chabot was te koop. Een linnen tas met de afbeelding van het omslag van *Blokken* werd speciaal voor het festival ten doop gehouden.

Expositie

Ter gelegenheid van het 50e sterfjaar en ter ondersteuning van het Bordewijkfestival hebben het Letterkundig Museum, Museum Meermanno / Huis van het boek, de Koninklijke Bibliotheek en het Nederlands Muziek Instituut / Haags Gemeentearchief, in onderlinge samenwerking een expositie samengesteld van bijzondere stukken uit het literaire en muzikale werk van de auteur en zijn vrouw.

Voor een impressie van het festival kunt u op onze website een kleine compilatie van beelden zien onder: <http://bordewijkgenootschap.nl/ferdinand-bordewijk/videos-bordewijk/>. Daar kunt u ook de video zien die is gemaakt van de onthulling van het borstbeeld van F. Bordewijk door burgemeester Van Aartsen van Den Haag.

Alle optredens zijn trouwens vastgelegd op videobeelden. In een later stadium zijn wij van plan deze te redigeren en na overleg met de uitvoerende kunstenaars de beelden te publiceren.

Media aandacht

artikel in Boekenpost <http://bordewijkgenootschap.nl/nieuws/publicaties/boekenpost/>

artikel in Trouw <http://bordewijkgenootschap.nl/nieuws/bordewijkjaar-2015/artikel-trouw-25-7-2015/>

Radioprogramma *Nooit meer Slapen* http://www.vpro.nl/speel.WO_VPRO_1950926.html

Radioprogramma *Taalstaat met Frits Spits* op 12-9-2015 <http://www.radio1.nl/item/315623-De-Taalschat:-F.-Bordewijk.html>

Artikel in Den Haag Centraal

Artikel in de VPRO-gids

Weekendprogrammering bij NPO-Cultura, met o.a. uitzending van de films uit 1972 en 1997, en de documentaire van Abdelkader Benali

Aanwezigheid met een flyerend team op de uitmarkt in Den Haag.

Diverse kleine berichten in kranten en op websites, zoals in cultuuragenda's

Projecten voortgekomen uit de aandacht voor het festival

Er wordt initiatief genomen om zowel in Rotterdam als in Schiedam een replica te plaatsen van het bronzen borstbeeld dat in de Passage werd onthuld.

Er wordt een literaire stadswandeling te Schiedam uitgegeven en georganiseerd.

Het uitgeven van vergeten verhalen van Bordewijk door het Genootschap.

Uitgave door Rubinstein van het luisterboek Karakter, ingesproken door Adriaan van Dis.

<http://www.rubinstein.nl/titel/Karakter%20%20Voorgelezen%20en%20toegelicht%20door%20Adriaan%20van%20Dis/1436>

Met vriendelijke groet,

Robert Gaarlandt

Voorzitter

Bordewijk Genootschap

www.bordewijkgenootschap.nl

voorzitter@bordewijkgenootschap.nl

Tel: 06 48 13 59
96

Volg ons op Facebook!

Volg ons op Twitter!

Vind mij op
LinkedIn!

Disclaimer: Dit e-mail bericht is vertrouwelijk. De informatie verzonden met dit e-mailbericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking aan derden is niet toegestaan. Gebruik van deze informatie door anderen dan geadresseerde is verboden. Afzender is niet aansprakelijk voor welke schade dan ook als gevolg van communicatie per e-mail en verzending van documenten en gegevens.